

27è Premi

Protagonista Jove

Guia de lectura a càrrec de Pep Molist

Fitxa

Autor/a: Marion Brunet

Títol original: *Sans foi ni loi*

Traductor: Oriol Sànchez Vaqué

Lloc d'edició: Barcelona

Editorial: FanBooks

ISBN: 978-84-18327-34-6

Premis: Pepite d'Or 2019 al Saló del Llibre de Montreuil

Resum

Marion Brunet (Vaucluse, 1976) és una escriptora francesa reconeguda, al seu país, per les seves novel·les per a joves, i també per les policiaques. *Sense fe ni llei* ha estat considerada una de les millors obres juvenils de la darrera fornada, un western feminista amb una cowboy que trenca amb tots els estereotips. Per aconseguir sortir-se amb la seva, l'Ab no dubta a segrestar un xicot i endur-se'l com a ostatge en la seva fugida. *Sense fe ni llei* és una recreació imaginativa i trenca-dora de la llibertat, en la qual no només destaca la personalitat indomable de la protagonista, sinó que l'obra presenta una galeria de personatges inoblidables i tots els ingredients típics del gènere de l'oest americà, vistos des d'una perspectiva actual i diferent, amb altres temes, com la violència domèstica, que passen davant la mirada del lector.

Autor

Marion Brunet va néixer a Vaucluse, Avinyó, el 1976. És una autora francesa que sobretot ha conreat novel·la per a joves, i és molt reconeguda al seu país. Després d'estudiar Literatura, Brunet va treballar com a educadora en una llar d'acollida per a infants i, posteriorment, en un hospital de dia per a adolescents. El 2013 va veure la llum la seva primera novel·la juvenil, *Frangine*, que aborda temes socials com la reproducció assistida i l'homofòbia. *L'estiu irrespirable* va ser la seva primera obra que es va traduir a altres idiomes, com l'anglès o el castellà. Marion Brunet ha irromput en el panorama literari com la nova veu forta de les lletres franceses, amb una trentena de premis obtinguts en menys de deu anys, entre els quals destaquen el premi UNICEF de literatura juvenil, el Gran Premi Nacional de Novel·la Negra i el Premi dels Llibreters Francesos.

Alguns elements interessants de l'obra

— La reivindicació del paper de la dona. Aquesta obra destaca especialment pel fet de pertànyer a un gènere, el western, que tradicionalment ha estat protagonitzat per homes. És per això que la reivindicació pren una volada especial.

«-Una dona que es vesteix com un home, una vergonya per a totes les dones d'aquest país.

Vet aquí. El pitjor no és que hagi mort algú. No és que hagi buidat les arques d'un banc. El que no li perdona ningú és que hagi triat portar pantalons i camisa i viure una vida d'home. Ho demostren els crits d'odi, desfermats per les paraules del jutge», p. 178.

— La major part dels protagonistes arrossegueu un passat més o menys convuls que marca la seva realitat. L'autora fa constants flashbacks per mostrar les motxilles personals que carrega cadascú i poder entendre millor el present de cadascun dels personatges.

«I, per primera vegada d'ençà que havia marxat de la granja, vaig sentir una emoció estranya, vaig tenir la impressió que no ho havia d'oblidar tot de la meua vida anterior. Que tenia un passat que havia deixat petja, i no només cicatrius inflades. Hi havia un abans i un després que m'esperava», p. 115.

— L'evolució d'en Garrett, el protagonista i narrador, que passa de ser un presoner a un jove que pren les seves pròpies decisions. La seva trajectòria és un viatge iniciàtic clar, com el de tantes obres que han esdevingut clàssics de la narrativa per a joves i adults (*L'illa del tresor*, *El vigilant en el camp de sègol...*). A través dels fets, avança de la infantesa cap a l'edat adulta.

«Només feia quatre dies que havia marxat i, tot i així, vaig saber que no podria tornar mai enrere. Era com una evidència que em feia mal i em feia feliç alhora», p. 78.

— Dins de la novel·la, s'observa una discriminació per gènere -cap a la dona-, però també surt a la llum la discriminació per qüestió de raça.

«-El que vull dir és que soc mig indi, però no pertanyo a cap tribu. Els que no em volen pretenen que torni a casa meua, però casa meua és... -En Will s'irrita, agitant els braços-. No em volen al fort, no em volen aquí. Se suposa que haig de tornar al bosc?», p. 143.

Possibles propostes per a una presentació suggerent de l'obra i la seva mediació:

ABANS

— Buscar informació sobre el gènere del western: origen, característiques, història... Reflexionar sobre el com i el perquè d'aquest gènere, i especialment sobre els motius pels quals, durant una època, se'n van rodar tantes i tantes pel·lícules.

— Buscar i visionar alguna de les pel·lícules que, al llarg del segle XX i principis del XXI, han esdevingut referents i clàssics del gènere: *Sol davant el perill*; *Río Bravo*; *Van morir amb les botes posades*; *Johnny Guitar*; *El bo, el lleig i el dolent*; *Ballant amb llops*; *Sense perdó...*, cosa que pot servir per situar la novel·la en un context geogràfic i històric.

DURANT

— Fer un seguiment tant dels personatges protagonistes com dels secundaris. Una possible proposta seria repartir els diversos personatges entre els lectors, i que cadascú, mentre avança en la lectura, posi el focus de manera una mica més intensa en el que li ha correspost que no pas en la resta.

— Anotar i descriure el més detalladament possible el passat de cadascun d'ells, cosa que ens farà entendre millor el seu present en el nucli de la novel·la. Dels femenins -Ab, Jenny, Pearl- i dels masculins -Garrett, Will, Sean.

DESPRÉS

— Dialogar sobre el tipus de societat que apareix al western, descriure-la i centrar-se especialment en el debat sobre el paper que hi tenia la dona. Es pot comparar amb les característiques de les relacions socials que s'estableixen a l'actualitat.

— Analitzar i valorar molt especialment l'evolució dels dos protagonistes: Ab i Garrett. Parlar de com els veiem al principi de l'obra i com els veiem al final. Quines són les coses que ens han sobtat, que ens han agradat, que ens han desagradat... de la seva manera de ser i de fer, de la seva evolució.

Preguntes especials

- *Sense fe ni llei* és una novel·la d'acció? De reflexió? Com l'etiquetaries?
- Un cop llegit el llibre, creus que la imatge i el disseny de la coberta són encertats?
- Anota les diferències entre la societat descrita a la novel·la i l'actual.
- Com descriuries el caràcter de l'Ab Stenson?
- I el caràcter d'en Garrett?
- Quines són les principals diferències entre el passat i el present d'en Garrett?
- Dels personatges secundaris, amb quin et quedaries? Per què?
- Hi ha algun aspecte de la novel·la que t'ha sorprès especialment i destacaries?
- Creus que el personatge de l'Ab Stenson pot ajudar a trencar amb estereotips de gènere?

